

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 67776-07-23 ב' נ' ב'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט סארי ג'יוסי

המבקשת א' ב'

נגד

המשיב ג' ב'

פסק דין

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט לענייני משפחה בקריות (כב' השופטת גילה ספרא-ברנע) (להלן: "בית משפט קמא") בתלה"מ 23717-04-22 מיום 11.07.2023 במסגרתה התקבלה בקשת האם לפריסת חוב המזונות באופן חלקי ונדחתה בקשתה בעניין סכומי המזונות שעל המשיב להעביר אליה.

תמצית העובדות:

1. הצדדים יהודים נישאו זל"ז ביום 2017.xx.xx. מנישואין אלה נולדו ארבעת ילדיהם: ד' ילידת 2006.xx.xx, ח' יליד 2008.xx.xx, ט' יליד 2010.xx.xx, וי' ילידת 2014.xx.xx. (להלן: "הקטינים").
2. ביום 10.02.2022 הגישה המבקשת בקשה ליישוב סכסוך (י"ס 23474-02-22) וביום 28.02.2022 הגישה בקשה למזונות קטינים דחופים, בקשה אשר נדחתה על ידי בית משפט קמא. ביום 30.03.2022 נסגר תיק יישוב סכסוך לבקשת הצדדים.
3. ביום 12.04.2022 הגישה המבקשת בבית משפט קמא תביעה למזונות קטינים ומדורם (תלה"מ 23717-04-22) ותביעה לקביעת זמני שהות (תלה"מ 24873-04-22).
4. ביום 03.11.2022 הגיש המשיב בבית משפט קמא תביעה רכושית כנגד המבקשת (תלה"מ 6329-11-22).
5. ביום 02.07.2023 הגישה המבקשת בקשה לצו הגנה (ה"ט 743-07-23). בו ביום ניתן במעמד המבקשת בלבד צו למניעת הטרדה מאיימת, בחלקו הדדי, ל-90 יום. בדיון שהתקיים ביום 17.07.2023 בוטל הצו בהסכמת הצדדים.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 67776-07-23 ב' נ' ב'

תיק חיצוני:

6. במסגרת תביעתה של המבקשת למזונות ולמדור, הגישה ביום 19.04.2022 בקשה לקביעת מזונות זמניים לתקופה מיום הגשת הבקשה ליישוב סכסוך בשיעור של 9,550 ₪ לחודש, לחייב את המשיב להשתתף בעלויות מדור הקטינים בשיעור 3,125 ₪ ובהוצאות הרכב בשיעור של 1,750 ₪ לחודש. כמו כן ביקשה לחייב את המשיב בהשתתפות בהוצאות חינוך ובריאות עבור הקטינים.
7. לאחר שהוגשה תגובתו של המשיב לפסיקת מזונות זמניים, ניתנה החלטת בית משפט קמא ביום 13.05.2022 במסגרתה הועמדה הכנסתה של המבקשת על 17,400 ₪ נטו וקצבת ילדים ע"ס 524 ₪. על כן נקבע כי הכנסתה החודשית של המבקשת עומדת על סך 17,924 ₪ בעוד שהכנסתו החודשית של המשיב על סך 17,600 ₪. הוצאות הקטינים ח' ט' וי' הועמדו על סך 1,900 ₪ לחודש והוצאות הקטינה ד' הועמדו על סך 2,100 ₪. עוד נקבע כי בין הקטינים ח' וט' לבין המשיב לא התקיימו זמני שהות, הקטינה ד' התגוררה אצל המשיב באותה העת, והקטינה י' חלקה זמני שהות ביחס של 57:43 לטובת המבקשת. בהתאם לכך נקבע כי חיובי המזונות של הצדדים כולל עלות מדורם מתקזזים וכי אין לחייב מי מהצדדים לשאת במזונות הקטינים המתגוררים אצל ההורה האחר. יחד עם זאת הובהר כי ככל שהקטין ח' לא מקבל קצבה, על המשיב להעביר לאם את חלקו במזונות הקטין על סך חודשי של 1,000 ₪. עוד נקבע כי הצדדים יישאו באופן שווה בהוצאות חינוך ובריאות חריגות.
8. לאחר שהוגשה על ידי המבקשת בקשה לעיון מחדש בהחלטה מיום 13.05.2022, ניתנה החלטת בית משפט קמא ביום 20.10.2022 במסגרתה עודכנו דמי המזונות שעל המשיב להעביר למבקשת לסכום של 2,000 ₪, משנקבע כי הקטינה ד' אינה מתגוררת בביתו של המשיב. בנוסף, מזונות הקטינים ח' וט' הועמדו על סך של 950 ₪ לכל קטין ומזונות הקטינה י' הועמדו על 100 ₪ לחודש. כמו כן, בסעיף 10 להחלטת בית משפט קמא נקבע כי ככל ולמי מהקטינים תיפסק קצבה מביטוח לאומי באופן רטרואקטיבי, יהיה על המבקשת להשיב למשיב הוצאות סכומי המזונות והמחציות, כולן או חלקן, שהעביר עבור אותו קטין.
9. ביום 19.05.2023 הגישה המבקשת בקשה לחיוב המשיב במזונות הזמניים של הקטינים ח' וט'. הפעם נטען במסגרת הבקשה כי הקטין ח' הוכר כבעל נכות קבועה ולכן זכאי לקצבת נכות על סך 4,943 ₪ לחודש. המבקשת הוסיפה כי גם לקטין ט' הוכרה נכות קבועה עד גיל 18 מהמל"ל ולכן זכאי גם הוא לקצבת נכות העומדת על 4,943 ₪. עוד טענה בבקשתה כי הפסיקה לעבוד ביום 02.05.2023 וכי אינה יכולה לעבוד במשרה מלאה בשל צרכי הקטינים.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 23-07-67776 ב' נ' ב'

תיק חיצוני:

המבקשת טענה כי נוכח ההוצאות הרבות עבור צרכי הקטינים יש לקבוע כי קצבתם תשמש רק לצרכים אלה וכי יש לקבוע עבורם תשלום מזונות על סך 1,800 ₪ לקטין, נוכח פערי ההכנסות והעובדה כי כיום אינה עובדת.

עוד ביקשה כי קצבת הנכות תשמש גם להוצאות הסעת הקטינים לחוגים והסכום שיוותר יועבר להוצאות חינוך. כמו כן עתרה המבקשת לקבוע סכום שישולם לה מתוך קצבת הקטינים כ"דמי טיפול".

10. ביום 21.05.2023 ניתנה החלטת בית משפט קמא במסגרתה נדרשה המבקשת לצרף אסמכתאות לכל הוצאה של הקטינים, לה טענה בבקשה מיום 21.05.2023. ביום 23.05.2023 הוגשו אסמכתאות על ידי המבקשת.

11. ביום 15.06.2023 הוגשה ע"י המבקשת בקשה לפריסת חוב המזונות, שם ביקשה לקבוע כי תוכל להשיב את חוב מזונות העבר למשיב בתשלומים חודשיים בסך של 1,000 ₪. לטענתה, אין בידה נתונים בדבר הסכומים שעליה להעביר למשיב לפי סעיף 10 להחלטה מיום 20.10.2022

12. ביום 18.06.2023 נקבע על ידי בית משפט קמא כי לא יינקטו הליכי הוצל"פ כנגד המבקשת עד למתן החלטה בכל אחת מהבקשות.

13. ביום 25.06.2023 הגיש המשיב את תגובתו לבקשה לחיוב במזונות זמניים של הקטינים ח' וט'. בתגובתו ביקש לציין כי האם מקבלת עבור שני הקטינים קצבה על סך 9,886 ₪ בחודש וכי סכום זה מספק את צרכי הקטינים באופן מלא. על כך טען המשיב כי המבקשת אינה עומדת בהחלטה מיום 20.10.2022 שם נקבע כי ככל ותיפסק הקצבה למי מהילדים יהיה על המבקשת להשיב את סכומי המזונות והמחציות למשיב.

בנוסף טען המשיב כי ההוצאות אשר קשורות בחוג השחמט לרבות חברות באיגוד, טורנירים ואליפויות משולמות ע"י הסב והפנה אל נספחים 6,7 ו-8 שצירפה המבקשת לבקשתה בבית משפט קמא. בנוסף, המשיב פירט את הוצאותיו של הקטין ח' אשר עומדות לטענתו ע"ס 2,774 ₪ כך שיחד עם הקצבה החודשית נותרת יתרה חודשית בידי האם בסך 2,169 ₪. בעניין הקטין ט' פירט המשיב את הוצאותיו אשר עומדות לטענתו על סך 1,571 ₪ ובהתחשב בקצבה, בידי המבקשת נותרת יתרה בסך 3,371 ₪.

בנוסף, טען המשיב כי המבקשת הפסיקה לעבוד מיוזמתה ולא פוטר, כשכל כוונתה היא לעשוק אותו תוך קבלת דמי אבטלה בסך 9,795 ₪.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 23-07-67776 ב' נ' ב'

תיק חיצוני:

עוד טען המשיב כי המבקשת מקבלת קצבה עבור הקטינה ד', אותה כלל לא ציינה בבקשתה ומכיוון שקיים נתק בינה לבין הקטינה יש להעביר את קצבת הקטינה אל המשיב.

לבסוף טען כי המבקשת מתגוררת בבית הצדדים ואינה משלמת דמי שימוש.

על כן, ביקש המשיב לפטור אותו מהמזונות בשל הקצבה המשתלמת מביטוח לאומי ולהורות למבקשת להשיב לידיה את התשלומים לפי החלטת בית משפט קמא מיום 20.10.2022.

החלטת בית משפט קמא:

14. ביום 11.07.2023 ניתנה החלטת בית משפט קמא מושא בקשת רשות הערעור, במסגרתה התקבלה בקשתה של המבקשת לפריסת חוב המזונות באופן חלקי ונדחתה בקשתה בעניין סכומי המזונות שעל המשיב להעביר אליה.

15. לעניין הכנסת הצדדים נקבע כי המבקשת לא הוכיחה סיבה בעטיה היא אינה יכולה לעבוד במשרה מלאה כפי שעבדה בעבר ולכן לא נקבע פוטנציאל הכנסה שונה מההכנסה שהיתה לה עד לאחרונה. על כן נקבע כי הכנסות הצדדים כמעט שוות ולמבקשת נותרת הכנסה פנויה גבוהה יותר מהכנסתו של האב שכן אינה משלמת דמי שכירות בגין מגוריה בדירת הצדדים.

16. באשר לקצבאות הנכות של הקטינים, נקבע כי לקטינים ח' וט' משתלמת קצבה ע"ס 4,943 ₪ לכל אחד אך לא צורפו אסמכתאות בעניין הקצבה ע"י המבקשת. נקבע כי לעניין הוצאות הקטין ח' ההתרשמות היא כי המבקשת אינה נושאת בעלות חוג השחמט של הקטין ומלוא הוצאות הבריאות והחינוך של הקטין עומדות על לא יותר מ-3,000 ₪. עוד נקבע כי לעניין הוצאות הקטין ט', מלוא הוצאותיו עומדות על לא יותר מ-2,000 ₪.

ביחס לשאלה האם יש לנכות את קצבת הנכות מהמזונות הנפסקים, קרי, האם קצבת הנכות באה במקום תשלום המזונות עבור הוצאות הקטין, או בנוסף להן, הציג בית משפט קמא את הגישות השונות בפסיקה וקבע כי נוכח העובדה שהכנסת הצדדים דומה, לא קיימת התרשמות שמדובר באב "עשיר" לעומת אם "עניה". עוד קבע בית משפט קמא, כי התרשם שקצבאות הקטינים העודפות נותרות גבוהות בצורה לא מבוטלת מהמזונות שנקבעו בהחלטתו ביום 13.05.2022 וכי לא קיימת התרשמות כי המבקשת הוכיחה שלקטינים הוצאות רבות וחריגות וכי הקצבה משמשת לצרכים אלה.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 23-07-67776 ב' נ' ב'

תיק חיצוני:

לעניין דמי הטיפול אשר ביקשה האם, בית משפט קמא קבע כי לא נכון לקבל את בקשתה שכן מקרה בו המבקשת עבדה עד עתה במשרה רגילה ומלאה, לא מצדיק קבלת דמי טיפול מיוחדים. בית משפט קמא נימק החלטתו בכך שהמבקשת לא תיארה בתביעתה קשיים או התנהלות חריגה המושקעת מצדה לצורך גידול הקטינים מלבד קושי בהסעות ואין התרשמות כי נסיעות אלה הינן חריגות לעומת הסעות המצריכות הורים אחרים לילדים שאינם בעלי צרכים מיוחדים.

לאור כל האמור לעיל, קבע בית משפט קמא שהתרשמותו היא כי קצבת הקטינים ח' וט', עולה בצורה משמעותית על הוצאות החינוך והבריאות החריגות של הקטינים מה שמותר בידי המבקשת כ-4,886 ₪ מדי חודש. ככל וסכום הקצבה הנותר משמש לשאר הוצאות הקטינים לא קיים צורך נוסף במזונות עבור הקטינים בנסיבות אלה.

עוד נקבע כי הקטינים הינם מעל גיל 6 וכי בנסיבות הקיימות אין התרשמות כי על המשיב להמשיך ולשלם מזונות בסך 950 ₪ לחודש לקטין כפי שנקבע בהחלטת המזונות הזמניים. עוד נקבע כי ככל ובהמשך צרכי הקטינים יעלו בצורה משמעותית יהיה ניתן לעדכן החלטה זו בהתאם לצרכיהם. על כן, בהתאם לנסיבות, נקבע כי האב לא ימשיך להיות מחויב במזונותיהם של הקטינים ח' וט'. עוד הובהר כי ככל וההוצאות החריגות של הקטינים יעלו על גובה הקצבה, על שני הצדדים לשאת בסכום הנותר לתשלום בחלקים שווים. עוד הוחלט כי על האב להמשיך ולשאת במזונות הקטינה י' כפי שנקבע בהחלטת המזונות הזמניים מיום 13.05.2022 ומיום 20.10.2022 שכן הדיון התייחס למזונות הקטינים ח' וט'.

17. אשר לבקשה לפריסת סכומי מזונות העבר שהגישה המבקשת, הוחלט לקבל את בקשתה באופן חלקי והותר למבקשת להשיב את מזונות העבר של הקטינים בפריסה של תשלומים בגובה 1,500 ₪ לחודש. נקבע כי בשלב זה כל הליכי הוצל"פ אשר ננקטו מבוטלים, למעט פתיחת התיק, על מנת לנצל את האגרה ככל שיהיה צורך בהליכי הוצל"פ נוספים בהמשך. בנוסף, נקבע ביחס להוצאות הקטינים ח' וט' כי על הצדדים לערוך תחשיב בו יפורטו דמי המזונות ששילם המשיב הן עבור צרכי הקטינים ח' וט' והן עבור הוצאות החינוך והבריאות החריגות וזאת בהתייחס לתקופה בה התקבלו סכומי הקצבה עבור הקטינים. לאחר שיגיעו להסכמה בסיוע באי כוחם לגבי הסכום המלא בו נשא המשיב בתקופה בה קיבלו קצבאות, תשיב האם את הסכום בתשלומים כאמור לעיל. סכומים אלה אינם כוללים בהקשר הקטינה י' ובעניין הקטינה ד' וכי על המשיב להמשיך ולשאת במזונות הקטינה ד' בסך חודשי של 100 ₪ ולשאת במחצית מהוצאות הבריאות והחינוך החריגות שלה. עוד הותר לצדדים להגיע להסכמה במסגרתה תשלום דמי

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 67776-07-23 ב' נ' ב'

תיק חיצוני:

המזונות של הקטינה י' יקוזז עם תשלומי החזר שעל המבקשת להעביר למשיב בעניין הקטינים ח' וט'.

18. אשר לקצבת הקטינה ד', הצדדים עדכנו כי הקטינה ד' לא מתגוררת בבית מי מהוריה אלא בפנימייה ולטענת המשיב הוא היחיד הדואג לצרכיה. לטענתו של המשיב האם מקבלת לחשבונה קצבה בעניינה של הקטינה ד', איתה היא אינה בקשר. בנסיבות אלה הוחלט כי ככל ומתקבלת קצבה היא תישמר בנפרד עבור הקטינה לצרכיה וכי ככל והקטינה עדיין לא בקשר עם אמה, המשיב ינהל את החשבון בעניינה עד לבגרותה כך שההוצאות שיוצאו מחשבונה של הקטינה יהיו אך ורק עבור צרכיה. ככל ששני הצדדים בקשר עם הקטינה, נקבע כי שניהם ינהלו עבור הקטינה את החשבון. ככל שקצבתה של הקטינה התקבלה באופן רטרואקטיבי, נקבע כי המבקשת תעביר תוך 30 יום ממתן ההחלטה את מלוא סכומי קצבת הקטינה שהתקבלו, לחשבון הייעודי או לתוכנית ייעודית שתיפתח עבור הקטינה.

טענות הצדדים בבקשת רשות הערעור:

19. המבקשת מיאנה להשלים עם הכרעתו של בית משפט קמא והגישה את בקשת רשות הערעור המונחת לפניי.

20. לטענתה של המבקשת, היא פוטרה מעבודתה ביום xx.xx.2023 בשל היעדרויות מרובות ממקום עבודתה וכי החל מחודש xx/2023 חותמת בלשכת התעסוקה ומקבלת דמי אבטלה חודשיים בשיעור של 7,286 ₪ לחודש. בנוסף, טוענת המבקשת כי מפאת צרכיהם של הקטינים היא לא יכולה לעבוד במשרה מלאה מה שיבוא לידי ביטוי בהשתכרותה העתידית.

21. לדידה של המבקשת, לאור מצבם של הקטינים ח' וט' אין באפשרותה לעבוד במשרה מלאה ולאור פערי ההשתכרות במצב הקיים וכן לאור העובדה כי הקטינים שוהים עימה באופן מוחלט ובטיפול הבלעדי, יש לקבוע דמי מזונות ללא קשר לקצבת הנכות המשמשת את צורכי הקטינים בלבד, כאשר דמי הטיפול יכללו בתוך הקצבה. ככל שיוותר סכום כסף בסוף החודש מכספי הנכות, הסכום ישמש עבור הוצאות חינוך.

22. המבקשת טוענת כי לא יעלה על הדעת שהינה המטפלת הבלעדית כאשר הקטינים אינם בקשר עם המשיב ועליה להשתמש בקצבאות הנכות המיועדות לטיפולים והעשרה של הקטינים לתשלומי דלק, אחזקת הבית, אוכל וביגוד.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 67776-07-23 ב' נ' ב'

תיק חיצוני:

23. עוד טוענת המבקשת כי צרכי הקטינים בטיפולים שונים ומגוונים משתנים בהתאם למצבם הרגשי, הפיזי והנפשי ולשם כך מיועדת קצבת נכות. על כן, טוענת היא כי יבצר מצב בו תצטרך לצמצם, בלבחור בקפידה ולהעדיף טיפול מסוים על פני האחר תוך שהיא מחשבת הוצאות שוטפות שאינן קשורות בטיפול הקטינים. אשר על כן, לטענתה יש להביא במקרה דנן את הגישה הסוברת כי קצבת הנכות היא קצבה אישית שמטרתה סיוע במימון הוצאות רפואיות והשירותים הנלווים להן הוא נזקק הנובעים מנכותו, לרבות של אלה המטפלים בו.

24. בנוסף, מציינת המבקשת כי הכנסת הצדדים כמו גם כושר השתכרותה של המבקשת אינם רלוונטיים לשימוש בקצבת נכות כאשר יש לממשה אך ורק לצרכים חריגים לנוכח נכות הקטינים. לטענתה, המשיב אינו נושא בהוצאות ושומר את כל שכרו לשימוש העצמי ולכן נוצר חוסר איזון בהוצאות ובנטל הנפשי והזמן הפנוי בין ההורים.

25. לטענת המבקשת, הצורך של הקטינים בטיפולים כאלו ואחרים משתנה מעת לעת בהתאם לגילם ולדבריה לא יעלה על הדעת כי המשיב יפטור עצמו מהשתתפות בהוצאות גידולם לאור נכותם וקבלת קצבה עבורם.

26. עוד מציינת המבקשת כי שגה בית משפט קמא כאשר קבע כי לא התרשם כי מגיע למבקשת קבלת דמי טיפול כאשר לא תיארה בתביעתה קשיים או התנהלות חריגה מצידה לצורך גידול הקטינים. לטענתה, קביעה זו מעוררת כעס עת שמדובר בשני קטינים על הרצף האוטיסטי אשר מטופלים על ידי המבקשת בלבד וכי המשיב מתנער מכל קשר עם הקטינים ואינו לוקח חלק בגידולם. לדידה של המבקשת, המשיב נהנה מכל העולמות כאשר בוחר לא לגדל את הקטינים ומקבל "פרס", כך לדבריה, שלא להשתתף בהוצאתם מפאת נכותם.

27. המבקשת מעריכה את הוצאות אחזקת הבית בכ-2,000 ₪ לחודש; הוצאות ההסעות והדלק בכ-800 ₪ לחודש; הוצאות הביגוד וההנעלה של הקטינים בכ-1,000 ₪ לחודש. בנוסף, מבקשת לקבוע דמי מזונות בסך 1,800 ₪ לכל אחד מהקטינים ח' וט' ללא קשר לקצבאות הנכות. בנוסף, מבקשת לחייב את המשיב להעביר דמי מזונות על הבת י' בסך של 100 ₪ לחודש ומוסיפה כי היא משלמת את כלל הוצאות הבריאות לקטינה שכן המשיב מסרב להעביר תשלום על כך.

28. לאור כל האמור לעיל, מציינת המבקשת כי ההחלטה בעניין מזונות הקטינים אינה משקפת את הצרכים הריאליים של הקטינים, ההוצאות הכרוכות בגידולם וההוצאות

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 23-07-67776 ב' נ' ב'

תיק חיצוני:

הכרוכות בגידול קטינים שאינם מוכרים כנכים. עוד טוענת המבקשת כי ההחלטה מתעלמת מצרכי הקטינים וכלכלתם שכן המשיב מתעלם מהם ומתעמר במבקשת וכי קשה להתעלם מהעובדה כי במשך מספר שנים מלוא הנטל נפל על כתפיה בלבד.

29. התבקשה תגובתו של המשיב וזו הוגשה בכתב. לטענתו, המבקשת פוטר ממוקום עבודתה בעקבות ויכוחים עם עמיתים ומנהלים וכי זו לא הפעם הראשונה שהדבר קורה. בנוסף, מציין המשיב כי אין מניעה שהמבקשת תחזור לעבוד במשרה מלאה שכן הטיפולים אותם מקבל הקטין ח' הם בימי שישי, והטיפולים אותם מקבל הקטין ט' הם בשעות אחר הצהריים, כאשר זמנים אלו נקבעו על פי רצון המבקשת. בנוסף מציין המשיב כי מסגרות החינוך של הקטינים הם במרחק הליכה מביתם וכי הקטינים אינם זקוקים להשגחה צמודה. על כן, צרכיהם לא מחייבים את המבקשת להפחית או לצמצם את משרתה או לעזוב את מקום עבודתה.

30. המשיב מציין כי בנוסף לדמי האבטלה של המבקשת, משולמת לידיה קצבת נכות של הקטינים בסך של 9,886 ₪ בכל חודש, סכום אשר מספק את צרכי הקטינים באופן מלא. בנוסף, מציין כי המבקשת מקבלת קצבה עבור הבת ד' בסך של 3,295 ₪ אף שהקטינה שוהה בפנימייה והמשיב הוא הנושא בהוצאות הקטינה.

31. לטענת המשיב, אין בכוונת המבקשת להשתלב במעגל העבודה וכי למבקשת כושר השתכרות גבוה.

32. בנוסף, מציין המשיב כי המבקשת טרם השיבה למשיב את סכומי המזונות והמחציות כפי שנקבע בהחלטת בית משפט קמא מיום 22.10.2022. עוד מוסיף המשיב כי המבקשת מחזיקה בחשבון המשותף של הצדדים, קרי, כספים השייכים גם למשיב.

33. עוד מוסיף המשיב כי הקטינים אינם בקשר עימו בשל ניכור הורי חמור מצידה של המבקשת, אך מציין כי הוא מעורב ועושה כל אשר נדרש ממנו ואף מעבר לרבות השתתפות בפגישות עם הצוות החינוכי ותשלום עבור המפגשים עם המטפלים של הילדים.

34. לסיכום, טוען המשיב כי הוצאות הקטינים אינן עולות על סכום הקצבה המשולמת לידי המבקשת אשר לא הוכיחה מדוע אינה יכולה לעבוד במשרה מלאה. המבקשת מתגוררת בבית הצדדים כשנתיים ללא שנושאת היא בדמי שימוש וכי המבקשת פועלת לסחיטת כספים מהמשיב.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 23-07-67776 ב' נ' ב'

תיק חיצוני:

35. לאור כל האמור לעיל, טוען המשיב כי יש לדחות את בקשת רשות הערעור שכן החלטת בית משפט קמא בנושא המזונות הזמניים אינה יוצאת דופן בנסיבות העניין ואין הצדקה להתערב בה.

דיון והכרעה:

36. אמנם, עניינה של בקשת רשות הערעור שבפניי היא החלטת ביניים של בית משפט, במסגרת קביעת דמי מזונות זמניים, שעה שהלכה מושרשת היא כי ערכאת הערעור תימנע מהתערבות בקביעתם של בתי המשפט לענייני משפחה בדבר שיעור המזונות הזמניים או שינוי שיעורם על דרך הגדלתו או הפחתתו, והתערבות זו תתאפשר במקרים חריגים ויוצאי דופן. הטעם לכך נעוץ בעיקר בהיקף שיקול הדעת הרחב המסור לערכאת הדיונית, ומכאן מידת ההתערבות של ערכאת הערעור תהא מצומצמת ביותר (ראו בע"מ 1326/12 פלוני נ' פלונית [פורסם בנבו] (28.3.12)).

37. יחד עם זאת, לאחר שנתתי דעתי להחלטת בית משפט קמא, לבקשת רשות הערעור ולתשובת המשיב לבקשת רשות הערעור, החלטתי ליתן רשות ערעור, לדון בבקשה כבערעור ולקבלו חלקית כפי שיבואר להלן.

38. כאמור, לקטין ח' ולקטין ט' משתלמת קצבה על סך 4,943 ₪ לכל קטין, כלומר, קצבאות הקטינים עומדות יחד ע"ס 9,886 ₪. בית משפט קמא בהחלטתו סבר כי קצבת הקטינים עולה בצורה משמעותית על הוצאות החינוך והבריאות החריגות של הקטינים, ולמעשה על כל צרכיהם המיוחדים, מה שמותיר בידי האם כ-4,886 ₪ מדי חודש.

39. בעבר בגדרי עמ"ש 11101-12-17 ב. נ' ב. [פורסם בנבו] (20.11.2018) נדרשתי לסוגית קצבאות ילדים המשולמות בגין נכויות שהוכרו ע"י המל"ל ולהשלכות אלה על שיעור המזונות להם זכאים מהוריהם. ציינתי שם כי קצבאות נועדו לממן ראשית כל את אותם צרכים טיפוליים שיקומיים מיוחדים כמו גם את ההוצאות הרפואיות המיוחדות לילד הסובל מנכות, ולא את ההוצאות הבסיסיות השוות לו ולכל יתר הילדים שאינם זכאים לקצבה. עוד הצעתי מתווה לחישוב המזונות וכיצד יש לנהוג בקצבה החודשי ודרך ההתחשבות בין ההורים. יוער כי בקשת רשות ערעור על פסק דיני ב-בע"מ 8994/18 פלוני נ' פלונית (פורסם בנבו) (04.03.2019) נדחתה ע"י כב' השופט נ. הנדל תוך שציינתי: "על רקע התשתית הראייתית שהוצגה בפני הערכאות הקודמות, ממנה עולה כי קצבאות הקטינים בענייננו נועדו לממן את צרכיהם הייחודיים, אין כל פגם בהסדר אותו התווה בית המשפט המחוזי – שהרי הסדר זה עולה בקנה אחד עם תכלית הקצבאות, ומבטיח כי הן יספקו לקטינים מימון להוצאות מיוחדות עתידיות".

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 23-07-67776 ב' נ' ב'

תיק חיצוני:

40. בעניין דנן בית משפט קמא התייחס לשאלה האם קצבת הנכות באה במקום תשלום המזונות עבור הוצאות הקטין, או בנוסף להן? כלומר, האם יש לנכות את קצבת הנכות מהמזונות הנפסקים? על מנת לענות על השאלה, הציג בית משפט קמא שתי גישות שונות בפסיקה בהקשר הנ"ל. בית משפט קמא סבר כי לפי גישה אחת, מקום בו לא הוכח שצרכי הקטין עולים על גמלת הנכות המשולמת עבורו, אין לפסוק עבורו דמי מזונות, ואילו לפי הגישה השנייה, תוך קצבת נכות היא קצבה אישית הניתנת לזכאי בשל נכותו וכי מטרתה לסייע במימון ההוצאות הרפואיות להן הוא נזקק והשירותים הנלווים הנובעים מנכותו, לרבות של המטפלים בו (סעיף 35 להחלטה קמא).

41. בנוסף, התייחס בית משפט קמא לפסק דיני בעמ"ש 11101-12-17 ב. נ' ב.. וכי במסגרתו נפסק כי קצבת הנכות משולמת רק לאור הנכות ושיעורה, בהתבסס על בדיקה של וועדה רפואית וחוות דעת רפואיות והיא אינה מושפעת מהכנסות ההורים. בנוסף מטרת הקצבה היא הקלה על גידול הילדים לאור העומס הטיפולי הכרוך בכך וכי היא נועדה לכסות את הוצאות הקטין בגין הצרכים המיוחדים.

42. סבור אני, כי במקרה שלנו, במיוחד שעה שעסקינן בהחלטות ביניים זמניות, טרם עריכת בירור מקיף של הצרכים הרגילים והמיוחדים, ובעיקר, האם הקצבה המשולמת עבור כל אחד מהם מכסה את מלוא הצרכים המיוחדים בגינה היא משולמת או אף מעבר לזה, וכן טרם בחינה מעמיקה של יתר טענות הצדדים ויכולותיהם הכלכליות ועוד, נראה כי יש לפסוע בעניין הקצבאות בהתאם להסדר שהצעתי בפסק דיני וכן בהתאם לפסיקה מאוחרת של בית המשפט העליון ב-בע"מ 2083-19 פלונית נ' פלוני [פורסם בנבו] (28.04.2021), אשר במסגרתו נדונה סוגיה דומה, עת הקטין שעבורו משולמים המזונות האמורים, מקבל גמלה מן המוסד לביטוח לאומי.

אפנה לדבריו של כב' המשנה לנשיאה לשעבר, השופט נ.הנדל, פסקה 4:
"דומה כי כבר מלשון החוק ניתן להסיק, שגמלת ההשתתפות בהוצאות נועדה לסייע במימון סידורים מיוחדים, הנדרשים עקב המוגבלות שעמה חי הילד, ולא בהוצאות הקיום השגרתיות... הנה כי כן, גמלת ההשתתפות בהוצאות נועדה לסייע בהתמודדות עם ההוצאות "העודפות" הנובעות מהמוגבלות שעמה חי הילד – להבדיל ממכלול עלויות המחיה שלו".

ובהמשך, בפסקה 5:

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 23-07-67776 ב' נ' ב'

תיק חיצוני:

"אמנם, דמי המזונות וקצבת הילדים משרתות תכלית זהה, ולכן יש לראות בהן "קופה" אחת- אך זה אינו המצב בנוגע לגמלת ההשתתפות בהוצאות, שנועדה למלא רק את הצרכים הייעודיים הנובעים ממחלתה".

דומני, כי דבריו של כב' המשנה לנשיאה לשעבר, נכונים גם לענייננו, בשינויים הנדרשים. על כן נקודת המוצא, במסגרת פסיקת מזונות זמניים, לעולם לא תהא כי קצבת הנכות מכסה גם את הצרכים הטיפוליים שיקומיים מיוחדים ואת ההוצאות הרפואיות המיוחדות לילד הסובל מנכות, ואף ההוצאות הבסיסיות השוות לו ולכל יתר הילדים, אלא שהיא נועדה אך לכיסוי אותן הוצאות וצרכים להם היא נועדה לכתחילה. מכאן בשלב של מזונות זמניים, יש להימנע ממתן פטור מתשלום מזונות בסיסיים השווים לכל ילד, או לעסוק בשאלת השבת מזונות זמניים ששולמו לכאורה ביתר, ע"י אחד ההורים, מתוך הנחה שהקצבה כיסתה מלוא הצרכים מכל סוג שהוא. כך גם יש להימנע בשלב זה, טרם בחינה מעמיקה, מקביעה לפיה קצבאות אלה מקימות פטור מתשלום מזונות. קביעות מסוג זה יש לדחות לשלב לאחר עריכת בירור מקיף ובמסגרת פסק הדין הסופי. כך הוא הדבר ביחס ליכולות של הצדדים ובמיוחד הקביעות בעניין המבקשת, פיטוריה ועוד.

43. אשר על כן, סבור אני כי יש לקבוע מתווה ברור לעניין בחינת צרכיהם של הקטינים לאחר תשלום ההוצאות הנובעות מצרכיהם המיוחדים של הקטינים (לעניין זה אפנה כאמור לפסק דיני בעמ"ש 11101-12-17 ב. נ' ב. [פורסם בנבו] (20.11.2018)). כך, ניתן להבטיח כי הקטינים יקבלו את מירב הטיפולים והצרכים המיוחדים אשר הם נדרשים לקבל, ולא יהיו תלויים אך בקצבאות המשולמות באותו חודש, שייתכן ולא יהיה די בהן על מנת לכסות אותה הוצאה.

44. על יסוד כל האמור לעיל, יוחזר הדיון לבית משפט קמא, כדי לבחון מחדש את ההסדרים המתאימים בעניין מזונותיהם הזמניים של הקטינים.

45. בנסיבות העניין, ההסדרים עליהם הורה בית משפט קמא ימשיכו לחול, עד למתן החלטה אחרת אך ללא חובת השבת מזונות זמניים ששולמו בעבר.

46. כל צד ישא בהוצאותיו.

העירבון שהופקד יוחזר ע"י מזכירות בית משפט לידי ב"כ המבקשת, עבור המבקשת.

מותר לפרסום לאחר מחיקת שמות הצדדים והשמטת פרטים מזהים.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 67776-07-23 ב' נ' ב'

תיק חיצוני:

ניתן היום, י"א שבט תשפ"ד, 21 ינואר 2024, בהעדר הצדדים.

סארי גיוסי, שופט